Registratienummer: **116099** / 116100

Raadsvoorstel

Datum vergadering:	18 december 2025
Agendapunt:	16
Onderwerp:	Vaststelling Controleprotocol voor de accountantscontrole 2025-2030 en het normenkader 2025 voor de rechtmatigheidsverantwoording
Portefeuillehouder:	wethouder Rien Wijdeven

Heesch, 11 november 2025

Inleiding

In het kader van de accountantscontrole over de jaarrekening van de gemeente Bernheze stelt de gemeenteraad het Controleprotocol en het normenkader vast. Het Controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening.
Vanaf boekjaar 2025 hanteert de controlerend accountant, door een wetswijziging in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO), een lagere materialiteit voor de controle van de jaarrekening. Dit heeft tot gevolg dat de bandbreedte voor een goedkeurende jaarrekening is verlaagd. Materialiteit is de omvang (kwantitatief) of aard (kwalitatief) van een afwijking in de financiële administratie die, afzonderlijk of gezamenlijk met andere afwijkingen, het oordeel van een gebruiker van die informatie zou kunnen beïnvloeden.
De accountant gebruikt de materialiteit om:
- de controle-aanpak te bepalen (bijv. welke posten extra aandacht krijgen),
- te beoordelen of fouten gecorrigeerd moeten worden, en
- te beslissen of de jaarrekening een getrouw beeld geeft.

Naast het Controleprotocol moet door uw gemeenteraad jaarlijks het normenkader worden vastgesteld. Het normenkader is een overzicht van alle externe en interne regelgeving die in het kader van de financiële rechtmatigheid van belang zijn.

Voorstel

1. Het normenkader voor de rechtmatigheidsverantwoording ten behoeve van de jaarrekeningcontrole 2025 vast te stellen.
2. Het Controleprotocol voor de controle op de jaarstukken van de gemeente Bernheze 2025-2030 vast te stellen.

Argumenten

1.1 Met het vaststellen van het bijgevoegde geactualiseerde normenkader geeft uw raad het college de kaders mee waarbinnen de controlewerkzaamheden 2025 moeten plaatsvinden.
Het college gebruikt het normenkader bij het onderzoek naar de rechtmatigheid. In de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening geeft het college aan of het normenkader is nageleefd, of dat er te rapporteren afwijkingen zijn. Daarnaast gebruikt de externe accountant (BDO Accountants & Adviseurs) het normenkader bij het onderzoek naar de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording van het college.

Het normenkader moet actueel zijn en dus jaarlijks worden aangepast op basis van nieuwe wet- en regelgeving. Het is niet toegestaan dat gemeenteraden eigen verordeningen die bepalingen bevatten over financiële beheershandelingen buiten beschouwing laten bij de rechtmatigheidsverantwoording.

Om het normenkader te kunnen gebruiken voor de interne beheersing operationaliseren we het normenkader. Het is namelijk van belang dat bekend is welke bepalingen van de regelgeving relevant zijn voor het rechtmatigheidsbeheer. In het kader van de rechtmatigheidsverantwoording gaat het daarbij om de bepalingen waar voor de gemeente financiële consequenties uit kunnen voortkomen. De operationalisering van het normenkader wordt vastgelegd in het toetsingskader. In het toetsingskader is per wet/regeling/verordening vastgelegd welke artikelen relevant zijn voor de toetsing.

In de bijlage 'Overzicht wijzigingen in het normenkader 2025 ten opzichte van 2024' bij dit raadsvoorstel zijn de wijzigingen opgenomen in het normenkader 2025 ten opzichte van het normenkader 2024.

2.1 Het Controleprotocol geeft aanwijzingen om te komen tot een rechtmatige verantwoording en goedkeurende verklaring.

Het controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven voor de af te geven rechtmatigheidsverantwoording en over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening.

2.2 Als gevolg van een wetswijziging met ingang van boekjaar 2025 moet het Controleprotocol worden aangepast.

Een aanpassing van het Controleprotocol is nodig als de actualiteit (bijv. een wetswijziging) de herziening van de kaders nodig maakt. Op 14 december 2023 werd door uw raad het Controleprotocol vastgesteld voor de periode 2023-2026. Door de wijziging van de wet Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) moet het protocol tussentijds worden aangepast.

In artikel 8 van de Financiële verordening 2024 is opgenomen dat het college eens in de vier jaar na aanvang van de nieuwe bestuursperiode de gemeenteraad het Controleprotocol ter vaststelling aanbiedt. We stellen u voor hiervan af te wijken en het voorliggende protocol voor de periode 2025-2030 vast te stellen. Mocht er gedurende deze periode redenen zijn (bijv. wetswijzingen) het protocol opnieuw vast te stellen dan zal uw gemeenteraad een tussentijdse aanpassing van het protocol worden voorgelegd.

2.3 Het is wenselijk één uniform percentage te hanteren voor zowel de interne als de externe controle, of terwijl voor de verantwoordingsgrens als de goedkeuringsgrens.

Op 17 april 2025 is de wet Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) aangepast. De voornaamste wetswijziging betreft de aanpassing van het percentage en de grondslag van de goedkeuringstolerantie. Tot het boekjaar 2025 gold een percentage van 1% voor fouten en 3% voor onzekerheden. Als gevolg van de wetswijziging wordt dit 2% voor fouten en onzekerheden samen. De bandbreedte voor de goedkeuring van de jaarrekening wordt hiermee dus verlaagd.

De grondslag van de goedkeuringstolerantie was tot en met het boekjaar 2024 de omvang van de totale lasten *inclusief* de toevoegingen aan de reserves. Met ingang van boekjaar 2025

wordt dit de omvang van de totale lasten *exclusief* de toevoegingen aan de reserves. De berekening van de goedkeuringstolerantie leidt tot een bedrag, de goedkeuringsgrens.

Naast de goedkeuringsgrens is er een verantwoordingsgrens. De verantwoordingsgrens is een door de gemeenteraad vastgesteld bedrag, waarboven het college de afwijkingen (fouten en onduidelijkheden) moet opnemen in de rechtmatigheidsverantwoording. Naar aanleiding van de aanpassing in de BADO is ook het Besluit begroting en verantwoording (artikel 58b lid 4) aangepast naar een maximaal te hanteren percentage van 2% voor fouten en onzekerheden samen.

In het controleprotocol 2023-2026 stelde uw raad de verantwoordingsgrens vast op 1%. Dit percentage sloot aan bij het percentage wat werd gehanteerd door de accountant. Voorgesteld wordt deze lijn te blijven volgen en het percentage voor de verantwoordingsgrens aan te passen naar 2%. Hiermee hanteren we één uniform percentage voor zowel de interne als de externe controle, of terwijl voor de verantwoordingsgrens als de goedkeuringsgrens. Het hanteren van een uniform percentage van 2% bevordert de consistentie tussen de rechtmatigheidsverantwoording van de gemeente en de accountantscontrole van de jaarrekening.

2.4 De auditcommissie heeft een positief advies uitgebracht

In de Verordening auditcommissie gemeente Bernheze 2007, artikel 7.3, is opgenomen dat het controleprotocol wordt besproken in deze commissie.
Het voorliggende aangepaste controleprotocol en het gewijzigde normenkader is op 4 november 2025 besproken in de auditcommissie
De auditcommissie heeft ingestemd met het doorgeleiden naar de gemeenteraad.

Risico's

-

Kosten en dekking

Aan dit voorstel zijn geen financiële consequenties verbonden.

Vervolg

Na vaststelling van het Controleprotocol wordt dit aan de accountant via de gebruikelijke gegevensuitwisseling verstrekt.

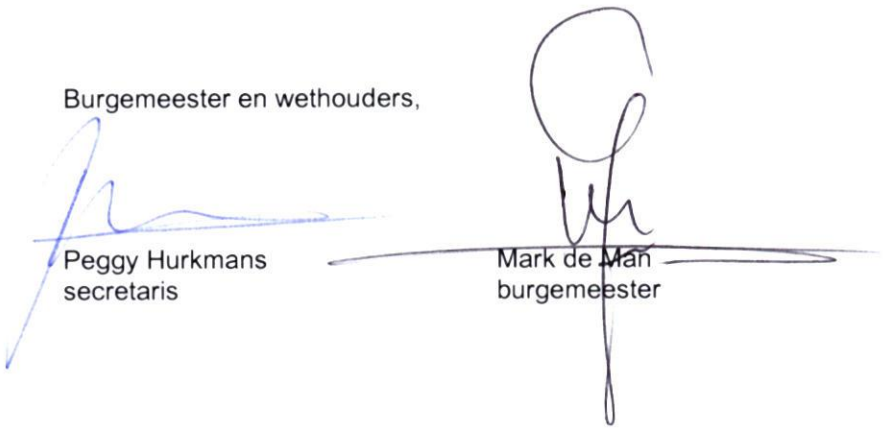
Evaluatie

Niet van toepassing

Bijlage(n):

- Bijlage 1 - Normen- en toetsingskader 2025.
- Bijlage 2 - Overzicht wijzigingen in het normenkader 2025 ten opzichte van 2024.
- Bijlage 3 – Controleprotocol voor de controle op de jaarstukken van de gemeente Bernheze 2025-2030.

Burgemeester en wethouders,

Peggy Hurkmans
secretaris

Mark de Man
burgemeester